

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ ТА ФІНАНСІВ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

**XVI Міжнародна наукова конференція
“ІСТОРІЯ ТОРГІВЛІ, ПОДАТКІВ
ТА МИТА”**

27–28 жовтня 2022 р.

**Дніпро
2022**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ ТА ФІНАНСІВ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

XVI Міжнародна наукова конференція

**“ІСТОРІЯ ТОРГІВЛІ, ПОДАТКІВ
ТА МИТА”**

27–28 жовтня 2022 р.

**Дніпро
2022**

Історія торгівлі, податків та мита : матеріали XVI Міжнародної наукової конференції. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2022. – 245 с.

У збірнику опубліковані тези доповідей учасників XVI Міжнародної наукової конференції “Історія торгівлі, податків та мита”, присвячені конкретно-історичним, історіографічним та джерелознавчим аспектам розвитку торгівлі, справляння податків та зборів, митних органів окремих держав та міжнародних організацій від стародавніх часів до сьогодення.

ОРГКОМІТЕТ
XVI Міжнародної наукової конференції
“ІСТОРІЯ ТОРГІВЛІ, ПОДАТКІВ ТА МИТА”

Головуючі:

Смолій В. А., д.і.н., академік НАН України, директор Інституту історії України Національної академії наук України;

Ченцов В. В., д.і.н., д.держ.упр., проф., перший проректор Університету митної справи та фінансів.

Заступники головуючих:

Дячок О. О., к.і.н., доц., доцент кафедри історії та теорії держави і права Університету митної справи та фінансів;

Колесников К. М., д.і.н., проф., завідувач кафедри історії та теорії держави і права Університету митної справи та фінансів;

Приймаченко Д. В., д.ю.н., проф., проректор з наукової роботи Університету митної справи та фінансів;

Шевченко В. В., кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця відділу історії України XIX – початку XX ст. Інституту історії України НАН України.

Члени організаційного комітету:

Блануца А. В., к.і.н., старший науковий співробітник відділу історії України середніх віків та раннього нового часу Інституту історії України Національної академії наук України;

Дерев'янко Т. П., заступниця начальника відділу документаційного забезпечення Університету митної справи та фінансів;

Марценюк О. О., к.держ.упр., керівниця навчально-наукового центру Університету митної справи та фінансів;

Морозов О. В., д.і.н., доц., професор кафедри історії та теорії держави і права Університету митної справи та фінансів;

Разживін В. М., PhD в галузі економіки, начальник відділу міжнародних зв'язків Університету митної справи та фінансів.

ISBN 978-966-328-193-3

© Колектив авторів, 2022

© Університет митної справи та фінансів, 2022

© Інститут історії України, 2022

Перепьолкін С. М. Генеза міжнародного співробітництва України з питань митної справи	147
Матвієнко О. А. Роль зовнішньої торгівлі у діяльності митниці	149
Zappel L. History of free trade agreements and the related role of customs	150
Rogmann A. Past and present of the International convention on the simplification and harmonization of customs procedures	152
Ченцов В. В. Історія митної служби Республіки Корея	153
Карпенко Р. В., Гапотій В. М. Історія податкового стимулювання: актуальні питання	155
Widdowson D. Cross-border windows of opportunity	157
Altemöller F. Trade conflicts, sanctions and the World trade system: is there an institutional response in a world of multilateralism that is going to lose perspective?	162
Карпенко А. В., Карпенко Н. М. Передумови формування та розвитку митної системи України	165
Макарова О. О. Логістичний підхід до управління митною справою в умовах кризових явищ	167
Заюков І. В. Реалізація митного безвізу як важлива складова євроінтеграції України	169
Макарова С. О. Ефективність реалізації сервісної функції органів Державної митної служби України	171
Видріна О. Ю., Терещенко О. М. Історичний розвиток податків: від минулого до сьогодення	173
Карпенко Р. В. Історія та перспективи чинної системи непрямого оподаткування в Україні	175
Гримак О. Я., Калайтан Т. В. Туристичні податки: історія та сучасний стан	177
Кречетова Ю. Ю. Трансформація адміністративної відповідальності в Україні у сфері торгівлі	179
Карпенко Р. В., Вербя Р. В. Історія питання щодо звільнення від плати за землю під час карантину COVID-19	181
Корольчук Л. В. Роль міжнародної торгівлі в реалізації концепції сталого розвитку у світлі сучасних подій	183
Горбань С. Ф. Напрями реформування митної справи в Україні	184
Барабаш Л. В. Поведінково-психологічні ознаки функціонування податків	194
Безрукова Н. В., Свічкарь В. А. Митне регулювання в умовах економічної інтеграції	195
Черненко К. В. Облік товарів в умовах діджиталізації	197
Сарахман О. М. Податкова оптимізація як один із засобів зниження податкових виплат	198

З 1 січня 2016 року між Україною та Європейський Союзом діє Угода про Поглиблену і всеосяжну зону вільної торгівлі (ПВЗВТ). У додатках до Угоди повністю описано тарифне регулювання торгівлі між Україною та ЄС. Система регулювання стосується мит, тарифних квот та вхідних цін. Це було першим кроком інтеграції України до Євросоюзу, який зараз є провідним торговельним партнером нашої країни.

ОБЛІК ТОВАРІВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Черненко Ксенія Володимирівна

Полтавський державний аграрний університет (м. Полтава)

Сучасні схеми автоматизації торговельних підприємств формуються за двома напрямками: комплексної автоматизації та автоматизації окремих бізнес-процесів.

В рамках комплексної автоматизації реалізовується ланцюг від постачання товарно-матеріальних цінностей до процесу їх реалізації.

1. Постачання товарів пов'язане з оцифруванням прибуткових документів або їх одержанням в цифровому вигляді на основі електронного документообігу з постачальниками та подальшим автоматичним штрих кодуванням їх в базі ведення обліку підприємства.

2. Діджиталізація процесу постачання товарів як наслідок веде за собою автоматичне встановлення цін номенклатури з урахуванням рекомендованих цін постачальників, акцій та програм лояльності для клієнтів. Також при цифровізації товарного обліку автоматизується система ведення клієнтів та збутові процеси шляхом емітування дисконтних та накопичувальних карток і ведення баз даних клієнтів.

3. Автоматизація системи реалізації товарів та їх списання зі складу проходить з одночасним оприбуткуванням виручки в напіваавтоматизованому (через касира) та повністю автоматизованому режимах – через каси та термінали самообслуговування, що зменшує кількість робочих місць та знижує витрати підприємства.

В цілому ефект від діджиталізації обліку у торговій мережі досягається шляхом ведення точного кількісного обліку товару, зниження крадіжок та підвищення відповідальності персоналу, прискорення обслуговування покупців, зниження ступеня завантаженості продавців, збільшення товарообігу та прибутку. Все це підвищує престиж і конкурентоспроможність торгового підприємства.

Тож, діджиталізація обліку товарів засновується не лише на програмних засобах, які дозволяють вести бухгалтерський облік товарів (BAS, Універсал, Мастер тощо), а і на низці апаратних рішень, які дозволяють спростити роботу складського персоналу (сканери штрих-кодів) та процесу обслуговування клієнта (термінали та каси самообслуговування).

Найсучаснішими інструментами діджиталізація обліку товарів для роздрібних торгових мереж виступають наступні:

1. Електронні цінники (Electronic shelf labels, ESL) – сучасна система для управління цінами в торговому залі, заснована на технології електронного паперу і бездротової інфраструктури для передачі даних з облікової системи на цінники. Технологія дозволять скоротити час та витрати ресурсів на переоцінку товарів і зміну цін, дає нові можливості для реалізації маркетингових активностей, омнікальних продажів, залучення покупців. SystemGroup – єдиний в Україні системний інтегратор, який професійно впроваджує рішення класу ESL.

2. Cash&Cloud – сімейство серверних продуктів розробки SystemGroup. Це унікальні рішення, які значно розширюють функціональність Реєстраторів Розрахункових Операцій (PPO) Datecs і збільшують зручність керування мережею PPO для IT-служби та ЦСО, а також дають зручні інструменти для аналізу продажів і транзакцій. Отримання даних з контрольної стрічки, повідомлення про збої, моніторинг роботи PPO та багато інших сервісів на базі PPO.

3. dPOS – передова front-office система для автоматизації робочих місць касирів на ОС Linux. Вона включає реєстрацію всіх операцій з товарами і готівкою, забезпечує ефективне управління товарами, цінами і робочими місцями касирів. Також дозволяє реалізувати бонуснусистему лояльності практично будь-якої функціональності.

Сучасними вітчизняними програмними комплексами для обліку товарів виступають BAS (конфігурація для України, що прийшла на заміну 1С. Всі програмні комплекси вітчизняних виробників дозволяють вести комплексний облік товарів з підготовкою окремих видів звітності та детальною аналітикою. Деякі з вказаних комплексів також дозволяють управляти товарними запасами, що автоматизує певні функції управлінського персоналу (IsProta BAS).

Сучасні тенденції діджиталізації обліку товарів рухаються в напрямі відсторонення від втручання людини до повної автоматизації самообслуговування торгових мереж та роботизації ланцюгів поставки товарів. Вітчизняні розробники програмного забезпечення з обліку товарів відповідають всім сучасним тенденціям.

ПОДАТКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКОВИХ ВИПЛАТ

Сарахман Оксана Миколаївна

Львівський національний університет імені Івана Франка (м. Львів)

Податкова оптимізація – зазвичай під цим терміном розуміється діяльність, що реалізується платником податків з метою зниження податкових виплат. Існує поширена думка, що оптимізація проводиться тільки з метою максимального законного зниження податків. В цьому випадку її часто називають податковою мінімізацією. При цьому на

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

XVI Міжнародна наукова конференція

“ІСТОРІЯ ТОРГІВЛІ, ПОДАТКІВ ТА МИТА”

27–28 жовтня 2022 р.

Упорядкування Дячка О. О.

Матеріали подано в авторській редакції.

Підписано до друку 26.10.2022. Формат 60×84 1/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 15,31. Облік.-вид. арк. 13,61. Тираж 100 прим.
Замовлення № 70.
Дніпро: Університет митної справи та фінансів
(свідоцтво про видавничу діяльність ДК № 6198 від 24.05.2018 р.).
49000, м. Дніпро, вул. Володимира Вернадського, 2/4